

Vacht vilten is in. Wolprijzen stijgen en de vraag naar geschikte vachten is groot. Het past precies in de trend van lokaal, transparant en duurzaam. Maar de voorlopers zijn al een stap verder. Uit de vacht vilten wordt de volgende hype, voorspelt beeldend kunstenaar Lidwina Charpentier.

In haar opslagruimte, de oude christelijke basisschool in Den Dungen, liggen de werkstukken her en der verspreid. Aan het plafond hangt een gevilde kwal. In de

hoek staat een lichtobject van ruwe wol dat uiteindelijk een lamp moet worden.

Een bijna doorzichtig wandkleed ligt gedrapeerd over één van de werktafels.

Het kan gebruikt worden als gordijn of roomdivider. Ondertussen komt Lidwina Charpentier aanzetten met een groot

wit plaid, gevilt vanuit de vacht van een Kempisch Heideschaap. “Vacht vilten is leuk”, zegt de beeldend kunstenaar, “maar

ik ben altijd benieuwd wat er nog meer mee kan. Sommige typen wol zijn bijvoorbeeld minder geschikt voor kleding. Denk aan de Herdwick. Die wol is stevig en ruw en dus niet zacht genoeg voor een kledingstuk. Toch kan je er prachtige dingen meemaken voor het interieur.”

Ze wijst naar het doorzichtige wandkleed, gemaakt van Heidschnuckewol. “Veel mensen leggen deze wol al opzij, omdat het verschrikkelijke haart. Maar ik probeer juist de negatieve kwaliteiten om te zetten naar een positieve toepassing. Veel vilters hebben een tunnelvisie en richten zich alleen op vacht vilten, maar er kan veel meer. Ik wil het blikveld verbreden en kijk vanuit het materiaal naar de toepassing. Misschien komt die drang door mijn kunstenaarschap. Ik ben een avant-gardist en voorspel: uit de vacht vilten wordt de volgende trend.”

breidt zich uit. Als educatief project is ze met een eigen kudde bezig. Haar doel is wandkleden vilten van minimaal 21 schapenrassen.

Ruwe wol verkoop

In 2011 startte ze als zelfstandige. Ze zag een groot gat in de wolmarkt. De communicatie tussen de gebruikers -spinners en vilters- en de herders verliep stroef. “De gebruikers wilden schone en kwalitatief goede wol.

De herders daarentegen gaven er niets om, omdat de wol toch niets waard was.”

Charpentier ging aan de slag als intermediair, waarbij ze de herders verbindt met de gebruikers. “Ik geef herders, kinder- boerderijen en andere schapenhouders een goede prijs voor hun wol, zodat ze ook moeite doen om een goede kwaliteit af te leveren. Die ruwe wol verkoop ik door aan vilters en spinners.”

Ze richt zich daarbij op wol van in Nederland gehouden schapenrassen.

“Ik wil een Nederlands product bieden, fair trade. Het past goed in de trend van deze tijd: lokaal, transparant en duurzaam.” Daarnaast geeft ze workshops en organiseert expertdagen. “Mensen willen het graag zelf doen, dus ik leer ze dat. Ik laat zien wat ze nog meer kunnen dan vacht vilten alleen.”

Zoals Charpentier had verwacht, sloeg het vacht vilten van Nederlandse rassen aan. Zo zeer zelfs dat ze de laatste twee jaar ten onder lijkt te gaan aan haar eigen succes. Ze is al lang niet meer de enige die ruwe wol van in Nederland gehouden rassen verkoopt. De concurrentie stijgt, wat haar noodzaakt om nieuwe wegen te zoeken. Uit de vacht vilten wordt de volgende trend.

Boetseren met wol

Hoewel Charpentier zelf geen schapen heeft, is dit veelzijdige dier altijd in haar leven blijven opduiken. Struinde ze als negenjarig meisje al de Utrechtse veemarkten af, later meldde ze zich bij schapenboeren om te helpen in de lammerperiode. In 1995 kwam ze er als beeldend kunstenaar mee in aan- raking, toen ze dieren van wol moest maken. “Boetseren met wol was voor mij een nieuwe techniek en dus interessant.” Ze kwam in contact met de schaapskooi in Schijndel, waar ze gratis de wol meekreeg om te experimenteren. “Ik ging op onderzoek uit. Welke oud-inheemse schapenrassen zijn er en hoe is die wol te vilten? Hoe is de krimp? Vilt het wel of niet? Hoe is de stevigheid? Wol

van Nederlandse rassen was toentertijd niks waard. Ik wilde het meerwaarde geven, van niets iets maken. Dat is mijn missie.”

Welke ras nu het beste vilt vindt ze moeilijk te zeggen. Kempisch Heideschaap is haar favoriet, omdat dit ras uit de buurt komt,

maar Drenten, Herdwicks en Gotlanders vilten ook heel mooi, stelt ze. “Aan de wol kan ik zo zien wat een schaap heeft meegemaakt. Als het ziek is geweest, zit er een knik in het haar. Ik kan aan de vacht zien waar ze hebben gelopen, of het een zachte

of harde winter is geweest. Ooien die niet hebben gelammerd, hebben ook weer een andere wolstructuur. Het is dan ook moeilijk te zeggen welke rassen wel of niet goed vilten. Een kudde kan het ene jaar vachten opleveren die heel goed vilten en het jaar erop minder.”

In haar opslag heeft ze een wolbibliotheek aangelegd van ruim dertig rassen. Als ze ergens een nieuw ras ziet wat ze nog niet heeft, hangt ze een briefje in het land of belt de eigenaar op. Zo kwam ze ook aan haar Racka- en Solognotewol en de bibliotheek